

Ref. nr.	Fase	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	Aanmeldfase	Selectieleidraad Pag 43 2.1 Selectie criterium 2 (SL-2) m.b.t. Kerncompetentie 2 (KC-2)	Los van het feit dat de eis voor een vergelijkbare overheidsorganisatie niet relevant is voor de gevraagde kerncompetentie, zijn er maar weinig of geen vergelijkbare cases die hieraan voldoen. Mag een vergelijkbare onderneming die géén overheidsorganisatie is, ook als referentie gebruikt worden?	Ja, dat mag. Zorg bij het aanleveren van de referentie dat het voor de Aanbestedende Dienst duidelijk is waarom deze referentie relevant en toepasselijk is.
2	Aanmeldfase	Selectieleidraad Pag 42 Algemene eisen ten aanzien van Selectiecriteria 4	Hoe is in het verdere proces geborgd dat alle inschrijvers een gelijke kans hebben om de opdracht te winnen en de huidige dienstverlener geen voordeel behaald door o.a zijn kennis van het huidige landschap, en het gegeven dat deze o.a. geen migratie/transitie hoeft uit te voeren.	Wij delen alle relevante informatie (die nodig is voor het kunnen uitbrengen van een offerte in de gunningsfase) met de Gegadigden. Bij de Gunning leidraad kunnen eventueel meerdere vragen rondes plaatsvinden.
3	Aanmeldfase	Selectieleidraad Algemeen	Hoe is het eigenaarschap en software-onderhoud van de gebruikte databaselicenties (HANA, Oracle, SQLserver) voor het bestaande landschap geregeld?	Het eigenaarschap en software onderhoud van HANA Oracle en SQL server licenties van het bestaande landschap ligt bij de Aanbestedende Dienst.
4	Aanmeldfase	Selectieleidraad Algemeen	In het document lijkt het erop dat de termen "Housing, hosting, beheer en onderhoud van het systeem" en "PaaS" naast elkaar gebruikt worden. Voor de definitie van "PaaS" is er geen echte standaard omschrijving. Kan de aanbestedende partij omschrijven wat zij onder "PaaS" verstaan en hoe zij dit voor de gevraagde dienstverlening toegepast willen zien.	In het strategisch doel "3.2.3 Flexibiliteit & Innovatie: Wendbaar en flexibel IenW" wordt aangegeven wat er verlangd wordt met een PaaS omgeving: de Aanbestedende Dienst streeft naar wendbaarheid van de diensten rondom het Bedrijfsvoeringssysteem IenW: * Flexibiliteit (snelle veranderingen zijn mogelijk); * Op- en afschaalbare infrastructuur en beheer qua capaciteit; * Betalen voor gebruik doordat diensten automatisch meebewegen met het gebruik. En daaraan gekoppeld maandelijks geheel of gedeeltelijk opzegbaar. Platform as a Service is dan ook gedefinieerd als een vorm van cloud computing die als dienst wordt aangeboden zonder de complexiteit van het bouwen en onderhouden van de infrastructuur.
5	Aanmeldfase	GE3: Personeel	Het door de Gegadigde voor het project ingezette personeel dient zich zowel mondeling als schriftelijk in het Nederlands te kunnen uitdrukken op ten minste niveau C1 (Common European Framework of Reference). Daarnaast zal de Gegadigde het door hem voor de uitvoering van de Opdracht ingezette personeel in beginsel op zijn eigen locatie tewerkstellen. Hiervan kan onder omstandigheden, in overleg met de Aanbestedende dienst, worden afgeweken. Kan het Ministerie ermee instemmen dat dit alleen geldt voor die rollen die intensief contact hebben met werknemers van de opdrachtgever? Zoals wij begrijpen komt zelfs in het huidige contract een substantieel deel van de ingezette resources van off shore (India). Zou het ministerie nader willen specificeren wat is toegestaan en wat niet als het gaat om de vereiste Nederlandse taalvaardigheid. Houdt u svp rekening met de schaarste van de benodigde resources op de Nederlandse markt.	De taaleis geldt voor personeel met direct contact met medewerkers van de Aanbestedende Dienst.

6	Aanmeldfase	Sluitingsdatum	De sluitingsdatum voor de selectiefase is 3 december. De aanbesteding is op 4 november gepubliceerd in plaats van op 1 november zoals in het planningsoverzicht staat. Ook de tijd voor het samenstellen van alle vereiste documenten is zeer krap (slechts 4 weken). Bent u bereid twee weken extra te geven en de datum te verschuiven naar 17 december?	Aanbestedende Dienst past de inlevertermijn aan naar dinsdag 7 december 2021 - 12:00 ('s middags). Aanbestedende Dienst is niet in staat de inlevertermijn verder te verlengen aangezien zij voor kerst 2021 een voorlopige selectie wenst te publiceren.
7	Aanmeldfase	Algemeen	Hoe wordt geborgd dat er sprake is van een Level Playing Field en bestaande leveranciers niet bevoordeeld worden bijvoorbeeld door een voorsprong in informatie, tijd en toegang tot personeel van lenW?	Zie antwoord op vraag 2.
8	Aanmeldfase	Algemeen	Is het in de gunningsfase toegestaan om een oplossing op basis van off-/nearshoring samen te stellen?	Ja, mits wordt voldaan aan de AVG en het beveiligingsbeleid.
9	Aanmeldfase	Onderwerp Selectieleidraad	"Op basis van het onderwerp van de Selectieleidraad "Housing, hosting, beheer en onderhoud van het Bedrijfsvoeringssysteem lenW" lijkt de focus gericht op operationeel van de technische infrastructuur. Is het juist dat lenW geen inzet van functionele applicatie kennis van Gegadigde verwacht?	Er wordt zowel functioneel (applicatief) en technisch beheer en onderhoud van de Gegadigde verwacht.
10	Aanmeldfase	As is+	"In de begrippenlijst bij As is+ wordt de definitie gehanteerd ""bij de nieuw te selecteren dienstverlener gehost "on premise" op Cloud/PaaS infrastructuur"". In het verdere document wordt As is+ beschreven als PaaS. Dient hieruit te worden opgemaakt dat de PaaS oplossing een "on premise" oplossing bij de nieuw te selecteren dienstverlener moet zijn?"	De term "on premise" is ten onrechte in de begrippenlijst opgenomen. Gegadigde dient dit te lezen als gehost op Cloud/PaaS infrastructuur. Het is de Gegadigde vrij om een oplossing te kiezen, op voorwaarde dat deze aan het Cloud beleid van de Aanbestedende Dienst voldoet. Dit beleid zal onderdeel uitmaken van de gevraagde dienstverlening zoals gedetailleerd in het beschrijvend document.
11	Aanmeldfase	As is+	In de begrippenlijst bij As is+ wordt de definitie gehanteerd "gehost "on premise" op Cloud/PaaS infrastructuur". Dient hieruit te worden opgemaakt dat inzet van het platform van een Hyperscaler (Azure, AWS, GCP,...) in deze geen optie is voor FMO1 ?	Dit is incorrect. Het staat de Gegadigde vrij om een oplossing te kiezen vermits deze voldoet aan de eisen zoals deze verwoord worden in het beschrijvend document.
12	Aanmeldfase	Opdrachtwaarde	"In Selectieleidraad 1.5 geeft u een indicatie van de totale contractwaarde 50 – 90 miljoen. Kunt u aangeven hoe deze waarde is opgebouwd? Lees indicatie van project, beheer, platform en/ of licenties. "	De waarde is opgebouwd op basis van een initiele contractduur van 5 jaar en een maximale contractduur van 10 jaar. Binnen deze periodes zal de afgenomen dienstverlening bestaan uit de housing, hosting en het beheer van het bestaande bestaande bedrijfsvoeringssysteem, projecten (waaronder standaardisatie projecten), en een transformatie naar SaaS dienstverlening inclusief systeem integratie (exclusief licenties). Een nadere indicatie van aard en omvang van projecten is niet beschikbaar.

13	Aanmeldfase	Van CMO naar FMO 1 naar FMO2	Kan Aanbestedende dienst aangeven welke verwachting zij heeft t.a.v. tijdslijnen bereiken van situatie op moment B en C ?	Het moment B is afhankelijk van de tijd die de Gegadigde nodig heeft om het huidige Bedrijfsvoeringssysteem lenW over te zetten van on premise bij de huidige leverancier naar de PaaS omgeving met behoud van functionaliteit van/via de toekomstige leverancier. Daarbij dient de transitie (FMO1) beheersbaar uitgevoerd te worden zoals vermeld in doel "3.2.4 Transitie: Beheersbare overgang met aandacht voor regieopbouw en Cloud". De verwachting is dat moment C 4 jaar na moment B behaald zou moeten kunnen worden.
14	Aanmeldfase	Locatie PaaS-omgeving	Wordt van Gegadigde verwacht dat de PaaS-omgeving in de EU komt te staan?	Ja, dit verwacht de Aanbestedende Dienst.
15	Aanmeldfase	Van PaaS naar SaaS	Op pagina 22 onder "Van PaaS naar SaaS" wordt gesproken over migrate en overbrengen van onderdelen naar de Cloud. Aangezien Cloud niet voorkomt in de begrippen lijst, kan Aanbestedende dienst aangeven 1) wat hiermee wordt bedoeld? en 2) of dit een andere omgeving betreft als benoemd bij FMO1?	De term Cloud wordt op 2 wijzen gebruikt. Onder sub 2 pagina 23 als "Het migreren van het S/4HANA gedeelte naar de Cloud als SaaS en de bijbehorende implementatie". Hier wordt bedoeld om de dienst Software as a Service zoals deze door SAP wordt geleverd, waarbij betaald wordt voor gebruikte functionaliteit. Omdat een aantal modules thans nog niet beschikbaar is in SAP SaaS wordt onder sub 3 pagina 23 gevraagd om "Het naar de Cloud brengen van overige SAP-onderdelen". Deze kunnen gehost worden op de omgeving zoals bedoeld onder FMO1.
16	Aanmeldfase	Van PaaS naar SaaS	Als wordt gesproken over een overgang naar SaaS-diensten op de middellange termijn, wordt dan van Gegadigde verwacht dat deze de dienstverlening 'ver-SaaS-t' of bedoeld lenW hiemee dat wordt overgegaan naar de SaaS versie die door de desbetreffende software leverancier wordt aangeboden?	Bij de overgang naar SaaS-diensten op de middellange termijn wordt als eerste verwacht dat de toekomstige leverancier de Aanbestedende Dienst helpt om het Bedrijfsvoeringssysteem lenW SaaS-ready te maken. Vanuit het SaaS-ready gemaakte Bedrijfsvoeringssysteem lenW kan de Aanbestedende Dienst aan de hand van business cases en ondersteund/geadviseerd door de toekomstige leverancier bepalen wat er overgaat naar SaaS.
17	Aanmeldfase	GE4 actuele en geldige ISAE 3402 type 2 verklaring of gelijkwaardige verklaring	Wij kunnen op 2 manieren aan deze eis voldoen: 1- Door middel van voorblad en inhoudsopgave van de verklaring door derde afgegeven. Dit kan zonder verdere beperkingen. 2- De volledige verklaring mits - vanwege de bijzondere inhoud - aanbestede vooraf een specifieke disclosure agreement tekent tbv. de 3e partij welke het rapport heeft opgesteld. Kunt bevestigen dat beide opties acceptabel zijn? Als het antwoord ontkennend is, verzoeken wij dat u de argumentatie hiervoor toevoegt.	Optie 1 geldt. Indien de Aanbestedende Dienst op basis van een voorblad en inhoudsopgave kan vaststellen dat er aan deze eis voldaan wordt.
18	Aanmeldfase	GE4 actuele en geldige ISAE 3402 type 2 verklaring of gelijkwaardige verklaring	Is een ISO27001 certificaat een acceptabele gelijkwaardige verklaring?	Ja, ISO27001 is in de selectiefase een acceptabele gelijkwaardige verklaring.

19	Aanmeldfase	GE3 taaleis Nederlands	De opdracht kan bestaan uit o.a. projecten, diensten, consultancy en andere werkzaamheden. Gegadigde gaat ervan uit dat, in lijn met bestaande jurisprudentie, deze taaleis alleen geldt voor bijv. eerstelijns support en bepaalde kritische functies en werkzaamheden waarvoor direct contact met personeel van het ministerie lenW vereist is. Kunt u dit uitgangspunt bevestigen? Als het antwoord ontkennend is, verzoeken wij dat u de argumentatie hiervoor toevoegt.	Zie antwoord op vraag 5.
20	Aanmeldfase	SL5 - Duurzaamheid	Hoe weegt u in de puntenscore het beschikken over een CO2 prestatieladder-certificaat?	Er worden hiervoor geen specifieke punten toegekend.
21	Aanmeldfase	Selectieleidraad, Par 4.3, pag 28	"Gezien de korte doorlooptijd van deze eerste ATD fase is het voor inschrijvers lastig om nu reeds, op basis van de thans bekende informatie, een besluit te nemen of men zelfstandig of in een consortium, dan wel samenwerkingsverband, wil aanbieden. Is het aangaan van een een samenwerkingsverband, na de ATD, met een partij die niet heeft deelgenomen aan de ATD, of die niet geselecteerd is tijdens de ATD fase ook mogelijk?"	De samenstelling van een Consortium dan wel samenwerkingsverband mag na het indienen van de aanmelding niet meer gewijzigd worden. U dient dan ook bij de aanmelding kenbaar te maken of u zelfstandig óf in een Consortium dan wel samenwerkingsverband (en zo ja, met welke partijen) wilt aanbieden.
22	Aanmeldfase	Selectieleidraad, Par 4.3, pag 28	"Gezien de korte doorlooptijd van deze eerste ATD fase is het voor inschrijvers lastig om nu reeds, op basis van de thans bekende informatie, een besluit te nemen of men zelfstandig of in een consortium, dan wel samenwerkingsverband, wil aanbieden. Is het aangaan van een een samenwerkingsverband, na de ATD, met een partij die zich ook heeft gekwalificeerd in de ATD fase ook mogelijk?"	U dient bij de aanmelding bekend te maken of u zelfstandig óf in een Consortium dan wel samenwerkingsverband (en zo ja met welke partijen) wilt aanbieden. Het is dan ook niet toegestaan om een samenwerkingsverband, na de ATD, met een partij die zich ook gekwalificeerd heeft in de ATD fase aan te gaan.
23	Aanmeldfase	Selectieleidraad, pag 43, KC-1, punt 1.3	Interdepartementale kaders en richtlijnen". Kan aanbesteder aangeven welke kaders en richtlijnen dit betreft?	Dit betreft standaarden die bij de (rijks)overheid worden gebruikt zoals de NORA (https://www.noraonline.nl/wiki/NORA_online), Forum Standaardisatie (verplichte standaarden), BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) en relevante algemene wet- en regelgeving (zoals bijvoorbeeld de AVG en de Archiefwet).
24	Aanmeldfase	Selectieleidraad, pag 14, punt 3.2.1	lenW heeft de wens het maatwerk te transformeren naar standaarddiensten. Welke strategie of aanpak heeft de aanbesteder om dit te realiseren, anders dan het uitspreken van de wens?	De Aanbestedende Dienst wil in gezamenlijkheid met de Gegadigde een roadmap ontwikkelen om van PaaS naar SaaS te komen. De realisatie daarvan zal projectmatig worden uitgevoerd, waarbij een business case per project zal worden opgesteld en geaccordeerd voorafgaand aan de realisatie. Zie hiervoor onder andere de Selectieleidraad paragrafen 3.2.1 en 3.2.3.
25	Aanmeldfase	Selectieleidraad, pag 8, punt 1.5	Deze waarde is bepaald op basis van de te verwachten uit te voeren projecten en de kosten die bekend zijn uit het verleden. Kan opdrachtgever meer inzicht verschaffen in de aard en de omvang van de toekomstige bijvoorbeeld door het delen van een projectenkalender o.i.d. ?	Zie antwoord bij vraag 12

26	Aanmeldfase	Selectieleidraad, pag 8, punt 1.5	Deze waarde is bepaald op basis van de te verwachten uit te voeren projecten en de kosten die bekend zijn uit het verleden. Kan opdrachtgever meer inzicht verschaffen in de aard en de omvang van de toekomstige projecten? Betreft dit vernieuwing van generieke processen en terug naar de standaard van SAP?	Zie antwoord bij vraag 12; en ja, dit betreft tevens vernieuwing van generieke processen door middel van standaard SAP inrichting.
27	Aanmeldfase	Selectieleidraad, pag 23, punt 1	"'SaaS-ready' maken van het Bedrijfsvoeringssysteem IenW door middel van standaardisatie, optimalisatie en innovatie"; Wat verstaat opdrachtgever onder SaaS-ready maken in de context van deze opdracht? Is het omzetten van bezit naar gebruik (middels abonnementen) van de software hier te allen tijde een onderdeel van?	Met het SaaS-ready maken wordt bedoeld dat de Aanbestedende Dienst de mogelijkheid heeft om, al dan niet gedeeltelijk, over te kunnen gaan naar SaaS dienstverlening. Het omzetten van bezit naar gebruik is de volgende stap en is afhankelijk van de onderliggende business case(s) of en hoe dit daadwerkelijk wordt doorgevoerd.
28	Aanmeldfase	Selectieleidraad, pag 23, punt 3	"Het naar de Cloud brengen van overige SAP-onderdelen"; Een aantal gebruikte SAP componenten loopt tegen het einde van zijn levensduur. Hoe gaat Opdrachtgever om met vervanging of uitfasering van dergelijke componenten en blijven deze onderdeel van de scope van de opdracht?	Van de Gegadigde wordt gevraagd te ondersteunen bij het vinden van de oplossing bij vervangingsvraagstukken. Bij vervangingsvraagstukken wordt zowel naar andere SAP- als Non-SAP oplossingen gekeken. Afhankelijk van het gekozen scenario valt dit wel of niet onder de scope van deze opdracht.
29	Aanmeldfase	Selectieleidraad, pag 23, punt 3	"Het naar de Cloud brengen van overige SAP-onderdelen"; Ook hier geldt, net als bij punt 2, dat er meerdere manieren zijn om dit te interpreteren. Voldoet het aanbieden van de oplossing op een door inschrijver beheerd platform aan deze definitie?	De overige SAP onderdelen maken allemaal deel uit van het Bedrijfsvoeringssysteem IenW en dienen aan het einde van FMO1 al op een door de Gegadigde beheerde PaaS omgeving beschikbaar gesteld te worden. Hier wordt bedoeld met "het naar de Cloud brengen van de overige SAP-onderdelen" het omzetten van bezit naar gebruik, ofwel ook hier een overgang van PaaS naar SaaS.
30	Aanmeldfase	Selectieleidraad, pag 23, punt 2	"Het migreren van het S/4HANA gedeelte naar de Cloud als SaaS en de bijbehorende implementatie"; Er zijn diverse manieren om S/4HANA naar de cloud te brengen,. Te denken valt aan RISE with SAP, maar ook varianten waarbij licenties eigendom van I&W blijven. Bij RISE with SAP vervalt voor de inschrijver de housing en hosting component en zal de omvang van de opdracht voor de inschrijver substantieel kleiner worden. Tevens is de beantwoording van KC-3 hiervan sterk afhankelijk. Hoe ziet Opdrachtgever het toekomstige model waarin zij SAP gebruikt en hoe ziet zij de rol van SAP als leverancier/dienstverlener in dezen?	Aanbestedende Dienst heeft geen voorkeur ten aanzien van de opties die u schetst. Het is aan de Gegadigde of de referentie passend is voor de gevraagde dienstverlening. Het doel van KC-3 is dat Gegadigde ervaring heeft met het standaardiseren en transformeren van deze processen.
31	Aanmeldfase	Selectieleidraad, Par 6.1, punt 1	Kunt u aangeven of voorbladen en inhoudsopgave meetellen in het aantal pagina's dat mag worden gebruikt? M.a.w. tellen alleen de pagina's die daadwerkelijk worden aangewend voor de invulling/beantwoording van de selectiecriteria?	Nee, voorbladen en inhoudsopgaven tellen niet mee voor het maximaal te gebruiken aantal pagina's. Voorblad en inhoudsopgaven worden niet beoordeeld.

32	Aanmeldfase	Selectieleidraad, Selectie criterium 1, SL2.1	"Opdrachtgever vraagt hier ""Beschrijf hoe u een bedrijfsvoeringssysteem bij een vergelijkbare overheidsorganisatie....."" Inschrijver is thans één van de grootste aanbieders van (SAP) housing, hosting en beheeroplossingen, maar heeft (nog) geen ervaring op het niveau van Centrale Overheid. Wel heeft inschrijver relevante kennis bij Nederlandse provincies. Met het uitspreken van een voorkeur, c.q. eis, voor een vergelijkbare overheidsorganisatie wordt een beperking in het aantal potentiële aanbieders opgeworpen. Immers, nieuwe spelers in dit domein, die wel de gewenste dienstverlening kunnen bieden, kunnen zich zo niet kwalificeren, wat in strijd is met de uitgangspunten van een Europese aanbesteding. Inschrijver stelt derhalve voor om de tekst van het selectie criterium aan te passen naar ""Beschrijf hoe u een bedrijfsvoeringssysteem bij een overheidsorganisatie.....""	Akkoord. Zorg bij het aanleveren van de referentie dat het voor de Aanbestedende Dienst duidelijk is waarom deze referentie relevant en toepasselijk is.
33	Aanmeldfase	Selectieleidraad, Selectie criterium 1, SL1.3	"Opdrachtgever spreekt hier van ""...transitie bij een vergelijkbare overheidsorganisatie waarbij u voldoet aan de daarvoor geldende (interdepartementale) kaders en richtlijnen. Inschrijver is thans één van de grootste aanbieders van (SAP) housing, hosting en beheeroplossingen, maar heeft (nog) geen ervaring op het niveau van Centrale Overheid. Wel heeft inschrijver relevante kennis bij Nederlandse provincies. Met het uitspreken van een voorkeur, c.q. eis, voor een vergelijkbare overheidsorganisatie wordt een beperking in het aantal potentiële aanbieders opgeworpen. Immers, nieuwe spelers in dit domein, die wel de gewenste dienstverlening kunnen bieden, kunnen zich zo niet kwalificeren, wat in strijd is met de uitgangspunten van een Europese aanbesteding. Inschrijver stelt derhalve voor om de tekst van het selectie criterium aan te passen naar ""...transitie van een overheidsorganisatie, waarbij u voldoet aan de daarvoor geldende kaders en richtlijnen.""	Akkoord. Zorg bij het aanleveren van de referentie dat het voor de Aanbestedende Dienst duidelijk is waarom deze referentie relevant en toepasselijk is.
34	Aanmeldfase	Selectieleidraad, Selectie criterium 1, SL1.3	"Opdrachtgever spreekt hier van ""...transitie bij een vergelijkbare overheidsorganisatie waarbij u voldoet aan de daarvoor geldende (interdepartementale) kaders en richtlijnen. Kunt u de ""kaders en richtlijnen"" nader specificeren?"	Zie antwoord op vraag 23.

35	Aanmeldfase	Selectieleidraad, Hfdst 2	Het Ministerie van IenW kent een groot aantal organisatie onderdelen. Kunt u aangeven welke mate van autonomie er is voor deze verschillende onderdelen en of/hoe dit heeft doorgewerkt in de inrichting van het Bedrijfsvoeringssysteem?	Er is een beperkte vorm van autonomie. Er zijn meerdere bedrijfsnummers ingericht voor de verschillende onderdelen. In SAP zijn zowel generieke als specifieke processen ingericht. Voor wat betreft de generieke processen wordt met name een onderscheid gemaakt in de financiële stelsels 'Geïntegreerde Verplichtingen Kas Administratie' (GVKA) en 'Baten/LastenStelsel' (BLS). Het doel was destijds dat de generieke processen zoveel mogelijk gelijk ingericht zouden zijn, waarbij er alleen verschillen zijn tussen GVKA en BLS. In de loop der tijd zijn er echter afwijkingen ontstaan tussen de verschillende bedrijfsnummers. De wens van de Aanbestedende Dienst is om door middel van de standaardisatie bestaande afwijkingen in de generieke processen terug te brengen. Naast de generieke processen zijn in de verschillende bedrijfsnummers ook specifieke processen ingericht die alleen van toepassing zijn op het betreffende organisatieonderdeel. In het beschrijvend document wordt hier later meer informatie over opgeleverd.
36	Aanmeldfase	Selectieleidraad, kengetallen	Kunt u , om een beeld te schetsen van de te verwachten beheervolumes, een indicatie geven van de aantallen Incidenten en Wijzigingsverzoeken zoals in de afgelopen jaren aangemeld? Een verbijzondering tussen kleine en grote Wijzigingen (kleiner en groter dan 8 uur) wordt hierbij op prijs gesteld.	In het beschrijvend document worden deze kengetallen gegeven en waar nodig toegelicht.
37	Aanmeldfase	Selectieleidraad, pag. 38: KC-3	Kunt u ten aanzien van Kerncompetentie 3 (Transformatie van PaaS naar SaaS (FMO2) aangeven of u bij een dergelijke transformatie ook uitgaat van een wijziging van het platform waar het Bedrijfsvoeringssysteem op draait? Een transformatie van PaaS naar SaaS is op meerdere manieren uit te voeren. Welk scenario heeft opdrachtgever voor ogen?	De eerste wens is om door middel van standaardisatie SaaS-ready te geraken. Hoe en wanneer er uiteindelijk geheel of gedeeltelijk naar SaaS wordt overgegaan zal gezamenlijk uitgewerkt moeten gaan worden. Hierbij is invulling van de rol "Partnership" door de toekomstige leverancier van essentieel belang.
38	Aanmeldfase	Selectieleidraad, Par 4.3, pag 28	Is een samenwerkingsverband met een partij die zich ook heeft gekwalificeerd in deze eerste ronde ook mogelijk?	Nee. Zie antwoord op vraag 22.
39	Aanmeldfase	ISAE3402 type 2 verklaring	Kunt u aangeven waarom gekozen is voor "ISAE 3402 type 2 verklaring" als kwaliteitsnorm in plaats van het meer gangbare ISO 9001?	Nee, de Aanbestedende Dienst gaat hier verder niet op in.
40	Aanmeldfase	Migratie naar Platform as a Service (PaaS)	U geeft aan te willen migreren naar een Platform as a Service (PaaS)-omgeving. Kunt u nader definiëren waar deze PaaS-omgeving aan dient te voldoen?	Zie antwoord op vraag 4, 10 en 11.
41	Aanmeldfase	PaaS omgeving	Wat ziet u als de belangrijkste verschillen tussen de huidige omgeving en de nieuwe PaaS omgeving? Welke mogelijkheden en voordelen biedt de nieuwe PaaS omgeving die de huidige omgeving niet biedt?	Zie antwoord op vraag 4.

42	Aanmeldfase	SAP Licenties	Is de levering van (SAP) licenties onderdeel van de scope van deze aanbesteding?	Nee, Aanbestedende Dienst beschikt over de huidige benodigde SAP licenties; Bij de overgang naar SaaS zal de Gegadigde daarbij een ondersteunende rol spelen. Licentiebeheer is wel onderdeel van de gevraagde dienstverlening.
43	Aanmeldfase	Doelstellingen lenW	Paragraaf 3.2.5 lijkt hetzelfde te beschrijven als de eerste helft van de tekst van paragraaf van 3.2.3. Wij willen graag goed begrijpen welke doelstellingen lenW wil realiseren. Kunt u verduidelijken waarin doelstelling 3.2.5 verschilt van 3.2.3? Wat voegt doelstelling 3.2.5 toe aan hetgeen al door de andere doelstellingen (m.n. 3.2.3) wordt gerealiseerd?	Paragraaf 3.2.3 gaat primair over de benodigde flexibiliteit in de dienstverlening en de gewenste innovaties daarin. Dan gaat het primair om het benutten van nieuwe mogelijkheden van SAP 4/HANA. Paragraaf 3.2.5 gaat over de kostenbeheersing en om te komen tot een goede zakelijke verantwoording (business case) van veranderingen in het SAP landschap. Deze verantwoording is essentieel bij de besluitvorming over dergelijke veranderingen.
44	Aanmeldfase	Par 3.2.2 (pag 15/47)	Tekst aanbestedingsleidraad: "De regie dient de verbinding te leggen tussen wat de gebruikers willen en wat de leverancier kan leveren." Vraag: Deze paragraaf gaat in op de vraag m.b.t. regie richting de lenW gebruikersorganisatie. Is er ook sprake van regie richting externe leveranciers (bijv. inzake gekoppelde systemen) en door wie wordt die regie-functie ingevuld?	lenE is de regiepartij vanuit de Aanbestende Dienst, maar wenst gezamenlijk met de toekomstige leverancier invulling daaraan te geven. Van de toekomstige leverancier wordt verwacht om op transparante wijze regie te voeren op derden.
45	Aanmeldfase	Par 3.2.2 (pag 15/47)	Tekst aanbestedingsleidraad: "De regie dient de verbinding te leggen tussen wat de gebruikers willen en wat de leverancier kan leveren." Vraag: Deze paragraaf gaat in op de vraag m.b.t. regie richting de lenW gebruikersorganisatie. Kunt u specificeren wie voor de regie-functie de verantwoordelijkheid draagt?	lenE is hiervoor de regiepartij vanuit de Aanbestedende Dienst, maar wenst gezamenlijk met de toekomstige leverancier invulling daaraan te geven.
46	Aanmeldfase	Pag. 18	in de figuur missen wij de volgende bedrijfsprocessen: 8 (wij nemen aan dat deze bij IM/WM moet staan) 12 (wij nemen aan dat deze bij CATS moet staan) 16 (wij nemen aan dat deze bij OM moet staan) 22 (?) 24 (Moet deze bij PSM / TR staan?) valt CRM-RM hiermee buiten scope?	8) Er wordt geen voorraad administratie gevoerd 12) Er wordt gebruik gemaakt van CATS tbv urenregistraties die verschillende organisatieonderdelen gebruiken voor het verantwoorden van verkregen subsidies. 16) De Aanbestedende Dienst maakt gebruik van P-Direkt voor HRM administratie. Er zijn interfaces tussen P-Direkt en het Bedrijfsvoeringssysteem lenW om gegevens te synchroniseren. De HR administratie ligt echter bij P-Direkt. 22) Proces is niet van toepassing bij de Aanbestedende Dienst. 24) Proces is niet van toepassing bij de Aanbestedende Dienst.

47	Aanmeldfase	Par 3.5.8 (pag 25/47)	"Tekst aanbestedingsleidraad: ""3.5.8 Uitfaseren PSRM Momenteel gebruikt de Aanbestedende dienst de module PSRM voor de dossiervormingsprocessen Inkoop en juridische afhandeling Schade. De module PSRM wordt door de softwareleverancier niet verder doorontwikkeld De Aanbestedende dienst is voornemens deze processen te gaan vernieuwen de komende jaren. Voor Inkoopdossier wil het ministerie een nieuwe oplossing ontwikkelen, inclusief de inkoop van 'inhuur personeel', die door het gehele ministerie kan worden gebruikt. Het Schadedossier zal naar verwachting in 2023 overgaan naar een andere oplossing buiten SAP."" Vraag: Hoe past de hier geschetste ontwikkeling bij de in de aanbestedingsleidraad geschetste wens tot standaardisatie?"	De PSRM module wordt niet doorontwikkeld door SAP. De Aanbestedende Dienst zal samen met de Gegadigde naar een passend alternatieve oplossing zoeken. Daarnaast bevatten de oplossingen die de Aanbestedende Dienst heeft ontwikkeld met PSRM veel maatwerk. In het kader van standaardisatie wil Aanbestedende Dienst van maatwerk terug naar standaard oplossingen. Met het ontwikkelen van een nieuwe oplossing wordt niet bedoeld een maatwerk oplossing, maar een standaard SAP-, Non-SAP - of Hybride oplossing.
48	Aanmeldfase	Par 3.2.4 (pag 15/47)	"Tekst aanbestedingsleidraad: ""3.2.4 Transitie: Beheersbare overgang met aandacht voor regieopbouw en Cloud"". Vraag: Heeft opdrachtgever een risico analyse gemaakt voor deze fase waarin door de tekst de indruk wordt gewekt dat er meerdere doelen in een fase bereikt dienen te worden? Indien ja, kan deze met gegadigden worden gedeeld?"	Deze worden in het beschrijvend document gedeeld en waar nodig toegelicht. Tijdens de transitie gaat het naast de technische overgang van de 'HHB' portefeuille overigens ook over de bijbehorende verandering van werkzaamheden door de beheerorganisatie.
49	Aanmeldfase	Par 3.1 (pag 14/47)	"Tekst aanbestedingsleidraad: ""In subparagraaf 3.3.3 "Koppelingen SAP landschap" is een overzicht van de belangrijkste buiten scope zijnde gekoppelde bedrijfsvoeringssystemen opgenomen. Op de diensten zijn algemene eisen van toepassing die zijn vermeld in paragraaf 3.4.4."" Vraag: Kunt u toelichten wat u bedoelt met 'buiten scope zijnd'. Betekent dit dat de koppelingen naar deze systemen niet gemigreerd hoeven te worden? Of dat er wel gemigreerd moet worden, en dat de leverancier van de betreffende systemen hierbij betrokken wordt? In het laatste geval: wie voert de regie over de werkzaamheden van deze leveranciers?"	Met buiten scope zijnd wordt bedoeld dat deze lijst met systemen (van P-Direkt tot SMTP): - de systemen geen onderdeel van het beheerlandschap voor de Gegadigde zal zijn; - de koppelingen wel meegaan in de transitie; - dat Gegadigde regie voert op de werking van de koppelingen, en derhalve op de betreffende leverancier; - dat Gegadigde verantwoordelijk is voor systeem integratie.
50	Aanmeldfase	Par 3.1 (pag 14/47)	"Tekst aanbestedingsleidraad: ""In subparagraaf 3.3.3 "Koppelingen SAP landschap" is een overzicht van de belangrijkste buiten scope zijnde gekoppelde bedrijfsvoeringssystemen opgenomen. Op de diensten zijn algemene eisen van toepassing die zijn vermeld in paragraaf 3.4.4."" Vraag: Paragraaf 3.4.4 ontbreekt in de aanbestedingsleidraad. Kunt u de correcte verwijzing opnemen?"	Gegadigde dient te lezen 3.4.3 in plaats van 3.4.4.

51	Aanmeldfase	Par 1.3 (pag 7/47)	"Tekst aanbestedingsleidraad: ""De opdracht is verdeeld in twee fasen: Future Mode of Operation 1 (FMO1) en (Future Mode of Operation 2 (FMO2)."" Vraag: Is in de projectfasering rekening gehouden met een transitie van de latende leverancier naar een nieuwe leverancier? De beschrijving van FMO1 wijst op inhoudelijk werk, dat naar onze ervaring zou moeten plaatsvinden pas als de nieuwe leverancier de verantwoordelijkheid voor het systeem heeft overgenomen van de latende leverancier."	Ja, er is rekening gehouden met het opbouwen van de technische omgeving en benodigde kennis door de nieuwe leverancier tijdens de transitiefase. In deze fase is de huidige leverancier nog verantwoordelijk voor de dagelijkse operatie.
52	Aanmeldfase	Ge3 (pag 36/47).	Tekst aanbestedingsleidraad: Voetnoot 2. "Aantoonbaar kunnen denken en werken vanuit het S/4HANA concept en niet meer vanuit de SAP ECC gedachtegang"Hoe kan aanbieder in dit stadium aantonen dat een niet bij name genoemd personeelslid waarvan alleen het certificeringsniveau wordt gevraagd werkt vanuit het S/4HANA concept?	De Aanbestedende Dienst verwacht dat de Gegadigde naar eer en geweten antwoordt aan de hand van de referentie dat zij medewerkers heeft die naast een certificering in S/4HANA daadwerkelijk denken en werken vanuit het S/4HANA concept. De Aanbestedende Dienst vertrouwt erop dat dit zal blijken in de praktijk door het (mede) inzetten van deze medewerkers op de gevraagde dienstverlening, met name gericht op de nieuwe ontwikkelingen en de standaardisatie trajecten.
53	Aanmeldfase	Ge3 (pag 36/47).	Tekst aanbestedingsleidraad: "Het personeel dat Gegadigde inzet voor de Opdracht kan zich, zowel in woord als geschrift, minimaal op niveau C1 CEFR (Common European Framework of Reference), uitdrukken in het Nederlands. Daarnaast zal Gegadigde het personeel dat hij inzet voor uitvoering van de Opdracht in principe op eigen locatie te werk stellen. Afwijkingen op deze regel zijn in bepaalde omstandigheden, in overleg met de Aanbestedende dienst, toegestaan."Heeft de afwijking op de regel die in de laatste zin genoemd wordt alleen betrekking op de locatie waar personeel ingezet wordt of ook op het spreken van Nederlands op C1 CEFR niveau?	De afwijking op de regel heeft alleen betrekking op de locatie waar het personeel ingezet wordt.

54	Aanmeldfase	GE3 (pag 36/47).	Tekst aanbestedingsleidraad: "Gegadigde voegt een overzicht bij zijn Aanmelding en daarbij behorende stukken van het SAP-certificeringsniveau/- status van de personeelsleden die (potentieel) ingezet kunnen c.q. zullen worden voor de Opdracht." en "Voor de overige SAP gerelateerde kennisgebieden voldoet een totaaloverzicht van het SAP-certificeringsniveau/- status van de personeelsleden die (potentieel) ingezet kunnen c.q. worden voor de Opdracht." die (potentieel) ingezet kunnen c.q. zullen worden voor de Opdracht."Kunt u nader specificeren wat voor overzicht u verwacht van de genoemde personeelsleden? Met de huidige detaillering van de aanbestedingsstukken zouden wij ons genoodzaakt zien een overzicht van al ons personeel op te stellen. Is dat passend bij deze uitvraag en is dat uw bedoeling?"	De Aanbestedende Dienst wil als eerste een geanoniseerd overzicht van het aantal medewerkers per gevraagd kennisgebied die de Gegadigde op de gevraagde dienstverlening kan inzetten inclusief een doorverdeling naar het bijbehorende SAP certificeringsniveau/- status per gevraagd kennisgebied. De Aanbestedende Dienst wil de garantie hebben dat de Gegadigde de benodigde kennis in huis heeft, al dan niet via subcontractors. Verder wil de Aanbestedende Dienst ook inzicht hebben in het aantal medewerkers per SAP functiegebied met een doorverdeling naar het bijbehorende SAP certificeringsniveau/- status.
55	Aanmeldfase	GE1 (pag 35/47).	Tekst selectieleidraad: "Gegadigde dient de jaarrekeningen van de afgelopen drie (3) boekjaren in te dienen."Het laatste boekjaar van aanbieder is onlangs geëindigd (2021, wij hebben een gebroken boekjaar). Dat betekent dat nog geen jaarrekening is vastgesteld voor het afgelopen boekjaar. Is het toegestaan dat aanbieder de laatste 3 vastgestelde jaarrekeningen indient - te weten over de boekjaren 2018, 2019 en 2020?	Ja, de laatste 3 vastgestelde jaarrekeningen - te weten over de boekjaren 2018, 2019 en 2020 zijn toegestaan.
56	Aanmeldfase	GE1 (pag 35/47).	Tekst selectieleidraad: "Gegadigde dient over voldoende financiële en economische draagkracht te beschikken om de Opdracht goed te kunnen uitvoeren."Kunt een meer precieze omschrijving geven van wat u bedoelt met 'voldoende financiële en economische' draagkracht?	Met de drie overlegde laatst vastgestelde en goedgekeurde jaarrekeningen dient u aan te tonen dat uw bedrijfsvoering gedurende de laatste 3 jaren continue is gebleken.
57	Aanmeldfase	Pag. 23 punt 2	"Het migreren van het S/4HANA gedeelte naar de Cloud als SaaS en de bijbehorende implementatie": wordt dit deel niet in stap 1 gedaan?	Nee, stap 1, FMO1, betreft de transitie van het as-is Bedrijfsvoeringssysteem lenW draaiend op de infrastructuur bij de huidige dienstverlener naar een omgeving van capaciteit en flexibiliteit, PaaS, beschikbaar gesteld door de toekomstige leverancier.

58	Aanmeldfase	Pag. 21, 3.4	De geschetste fasering is vereenvoudigd: Transitie naar PaaS >> Standaardisatie en optimalisatie van Processen en innovatie >> Transformatie naar SaaS. Is ook overwogen om de fasering om te draaien? Dus eerst standaardiseren en daarna in één keer de transitie naar PaaS en transformatie naar SaaS uit te voeren (dus: Transitie naar PaaS >> Standaardisatie van Processen >> Transformatie naar SaaS >> Optimalisatie en innovatie)?	Ja, het omdraaien van de fasering is overwogen, echter daar is niet voor gekozen.
59	Aanmeldfase	Pag. 20 (figuur)	Wordt gebruik gemaakt van door het bedrijfsvoeringssysteem ondersteund Voorraad en/of Inventarisbeheer?	Nee, hiervan wordt geen gebruik gemaakt.
60	Aanmeldfase	Pag. 19 (figuur)	De CMO is al gebaseerd is op S/4HANA. Is de migratie van SAP R3/ naar S/4HANA een zgn Brownfield migratie (System Conversion) geweest? M.a.w. een as-is migratie zonder optimalisatie?	Ja, de Aanbestedende Dienst heeft het ECC systeem gemigreerd naar een S/4HANA systeem. Dit is een zogenaamde brownfield migratie geweest. Er zijn geen optimalisaties doorgevoerd anders dan strikt noodzakelijke wijzigingen nodig voor een migratie naar S/4HANA. Denk aan Customer Vendor Integration (CVI).
61	Aanmeldfase	Pag. 19 (figuur)	Wordt er gebruik gemaakt van SAP-MDG of -MDM?	Nee, hiervan wordt geen gebruik gemaakt.
62	Aanmeldfase	Pag. 17	SAP Workmanager wordt niet meer ondersteund vanaf 2022. Is het de bedoeling deze te vervangen door SAP Asset Manager (ontsloten via OData FW)?	SAP heeft aangekondigd dat Workmanager 6.6 wordt uitgebracht. Deze krijgt een "End of mainstream maintenance date" van december 2024. Met de toekomstige leverancier en de gebruikers van dit onderdeel zal een roadmap worden opgesteld voor de langere termijn. Voor de langere termijn zullen ook Non-SAP scenario's onderzocht worden.
63	Aanmeldfase	Pag 16 (figuur) en 17 (legenda)	in de figuur missen wij de volgende bedrijfsprocessen: 8 (wij nemen aan dat deze bij IM/WM moet staan) 12 (wij nemen aan dat deze bij CATS moet staan) 16 (wij nemen aan dat deze bij OM moet staan) 22 (?) 24 (Moet deze bij PSM / TR staan?)"	Zie antwoord op vraag 46.
64	Aanmeldfase	Pag 16 (figuur)	Waarom zijn Onapsis, Flexera, Runbook en Mendix rood geschreven?	Deze zijn in rood geschreven omdat het geen SAP licenties zijn. De Aanbestedende Dienst is in het bezit van deze licenties.

65	Aanmeldfase	Pag 16 (figuur)	Klopt het dat, wanneer in een systeemonderdeel geen bedrijfsproces is aangegeven, dit systeemonderdeel niet wordt gebruikt door de aanbestedende dienst?	Nee, dit klopt niet. Dit overzicht geeft in hoofdlijnen de belangrijkste processen en modules aan die in gebruik zijn bij de Aanbestedende Dienst. Het is niet een uitputtend overzicht. Voor een meer gedetailleerd gebruik van het systeem verwijzen we naar het beschrijvend document (nog te publiceren).
66	Aanmeldfase	Pag. 15 3.2.1 en 3.2.4	heeft lenW al een doorlooptijd voor de eerste (overgang naar PaaS) en volgende stap(en) in de transitie in gedachte?	Zie antwoord op vraag 13.
67	Aanmeldfase	Pag. 15 3.2.1	"...dienstvolwassen leverancier (partner) met een aantoonbare staat van dienst op het gebied van lifecyclemanagement, S4/HANA, systeemintegratie en het faciliteren van de roadmap voor lenW.". Moeten we hieruit opmaken dat de roadmap voor de transitie en transformatie nog niet beschikbaar is?	Er is nog geen gedetailleerde roadmap voor FMO2. Deze wordt in samenspraak met Gegadigde, gebruikers en de regieorganisatie in FMO2 bepaald en waar nodig bijgesteld.
68	Aanmeldfase	Pag. 7, 2e alinea	Is een scenario denkbaar dat met de migratie van het systeem, BZ "achterblijft" achterblijft in het huidige systeem en daarmee zelf haar eigen transitie kan uitvoeren wanneer zij er klaar voor zijn?	Dit scenario is niet aannemelijk.
69	Aanmeldfase	Algemene eisen ten aanzien van Selectiecriteria: blz 42	Zijn de genoemde aantal pagina's voor de selectiecriteria's exclusief illustraties?	Nee, het maximaal aantal te gebruiken pagina's is inclusief illustraties.
70	Aanmeldfase	De gehele set contractuele voorwaarden	Aangezien er op dit moment in de aanbestedingsprocedure nog geen (conceptversie van de) Overeenkomst beschikbaar is, kan Kandidaat-Gegadigde nog geen beoordeling maken van de gehele set aan contractuele voorwaarden die zal gelden voor deze opdracht. Kandidaat-Gegadigde gaat er vanuit dat de geselecteerde partijen in de gunningsfase de gelegenheid geboden zal worden om alsnog vragen over de gehele set contractuele voorwaarden (waaronder ook ARBIT-2018 en de verwerkersovereenkomsten) te stellen. Kunt u dit bevestigen?	Ja, u wordt in de gelegenheid gesteld om vragen m.b.t. de Inkoopvoorwaarden en de overeenkomsten te stellen.
71	Aanmeldfase	Concept Overeenkomst	Bij de aanbestedingsstukken is nog geen (concept)versie van de af te sluiten Overeenkomst gevoegd. Kandidaat-Gegadigde gaat er vanuit dat u deze Overeenkomst in de gunningsfase ter beschikking zult stellen. Kunt u dat bevestigen?	De Aanbestedende Dienst streeft ernaar de concept overeenkomst tijdens de Gunningfase ter beschikking te stellen.
72	Aanmeldfase	Pag 15 3.2.2 Regie: Balans tussen vraag en aanbod	"Tekst: Afspraken over - en beheersing van - functionaliteit, kwaliteit en kosten zijn gericht op het vergroten van de verandersnelheid lenW-breed inclusief de gebruikersorganisaties. Vraag: Kan de opdrachtgever de bestaande afspraken ter beschikking stellen als onderdeel van deze aanbesteding"	Nee, deze afspraken gericht op het vergroten van de verandersnelheid lenW-breed inclusief de gebruikersorganisaties zijn niet beschikbaar.

73	Aanmeldfase	Par 3.2.4 (pag 15/47)	"Tekst aanbestedingsleidraad: ""De transitie (FMO1) wordt beheersbaar uitgevoerd."" Vraag: Bij Gegadigde bestaat de indruk dat de transitie (FMO1) twee transities betreft, namelijk van de latende leverancier naar een nieuwe leverancier en tegelijkertijd een technische transitie van een on-premise oplossing naar een (private) Cloud oplossing. Kan Opdrachtgever specificeren op welke wijze de organisatie van lenW is voorbereid om deze transities tegelijkertijd, doch beheersbaar, door te voeren?"	Nee, de Aanbestedende Dienst ziet dit niet als twee transities. De voorbereiding zal in de volgende fase in detail worden uitgevraagd en gezamenlijk worden uitgevoerd. De Aanbestedende Dienst heeft hiertoe een projectorganisatie opgericht. De ervaringen van de Gegadigde zijn daarbij leidend.
74	Aanmeldfase	Pagina 6, Begrippenlijst	Kunt u een meer exacte definitie geven van het begrip "PaaS", en toelichten welke van de huidige leveringsmodellen voor SAP-gebaseerde applicaties naar de mening van lenW tot deze categorie behoren ?	Platform as a Service is gedefinieerd als een vorm van cloud computing die als dienst wordt aangeboden zonder de complexiteit van het bouwen en onderhouden van de infrastructuur. Het beeld is dat alle applicaties kunnen draaien op een PaaS omgeving.
75	Aanmeldfase	pag 21 3.4 Gewenste situatie	Opdrachtgever kiest voor meerdere fasen in de implementatie. Waarom de tussenstap naar PaaS? Welk risico of probleem wilt u hiermee mitigeren danwel doel beoogt u?	De Aanbestedende Dienst ziet de stap naar PaaS als een natuurlijke tussenstap van de huidige situatie naar een SaaS omgeving. Om de stap van een PaaS - naar een SaaS omgeving te maken is een lange periode gepland.
76	Aanmeldfase	Pagina 6, Begrippenlijst	Kunt u een meer exacte definitie geven van het begrip "SaaS", en toelichten welke van de huidige leveringsmodellen voor SAP-gebaseerde applicaties naar de mening van lenW tot deze categorie behoren?	SaaS wordt gezien als de applicatielaag van cloud computing, waarbij het platform (PaaS) en de infrastructuur (IaaS) als onderliggende lagen worden toegepast en waarbij betaald wordt naar gebruik.
78	Aanmeldfase	In selectieleidraad 5.2 GE3 schrijft u: Het personeel dat Gegadigde in zet voor de Opdracht kan zich, zowel in woord als geschrift, minimaal op niveau C13 CEFR (Common European Framework of Reference), uitdrukken in het Nederlands. Daarnaast zal Gegadigde	In welke omstandigheden en voor welke diensten kan niet-Nederlandstalig personeel worden ingezet?	Zie antwoord op vraag 5.
79	Aanmeldfase	In selectieleidraad 3.4.2 schrijft u: Aangezien het Bedrijfsvoeringssysteem lenW een transformatie in vele opzichten ondergaat, is het noodzakelijk dat de dienstverlening zich aanpast aan het transformatie-stadium van het Bedrijfsvoeringssysteem lenW. Dus	Kunt u nader duiden wat u hiermee bedoeld en welke service integratirol u zelf voorziet en wat u van de leverancier verwacht?	Vanuit de Aanbestedende Dienst zal lenE de functionele rol invullen (service integrator) en van Gegadigde wordt verwacht dat deze de technische rol invult (system integrator). Het geheel is een gezamenlijke verantwoordelijkheid, waarbij wordt verwacht dat de Gegadigde zich als een partner opstelt en lenE helpt om door te groeien naar een volwassen service integrator rol.
80	Aanmeldfase	Zie kolom H	In KC4 wordt gevraagd hoe de gevraagde activiteiten zijn uitgevoerd bij een klant. Hiernaast worden referenties gevraagd. Wilt u bij KC1 t/m KC4 horen hoe het verlopen is bij een andere klant of hoe de aanbieder zou aanpakken bij deze uitvraag?	Gegadigde dient door middel van de referentie aan te tonen dat zij over de betreffende kerncompetentie beschikt. Daarbij wordt Gegadigde verzocht enkele elementen specifiek te benoemen. Aanbestedende Dienst wil derhalve horen hoe het is verlopen bij een andere klant.
81		Zie kolom H	Bij GE1 (blz. 35) staat "Gegadigde dient over voldoende financiële en economische draagkracht te beschikken om de opdracht goed te kunnen uitvoeren. Wat is "voldoende"?	Zie antwoord op vraag 56.

82		Zie kolom H	BIJ GE2 worden maximaal 4 referenties gevraagd voor de 4 kerncompetenties. Er lijken geen eisen aan de referentie te worden gesteld. Echter de referenties worden ook gebruikt in de beoordeling van de selectiecriteria en daar lijken impliciete eisen te zijn aan de referentie, b.v. vergelijkbare overheidsorganisatie. Ook is opmerkelijk dat je bij de kerncompetentie maximaal 500 woorden mag gebruiken en een vast sjabloon moet gebruiken, terwijl je voor het corresponderende selectie criterium 12 pagina's mag gebruiken in vrij formaat. Het lijkt erop dat je dus twee versies van dezelfde referentie moet opleveren. Klopt dit?	Ja, de Aanbestedende Dienst wil graag dat de referenties bij de Geschiktheidseisen kort en bondig geschreven worden en dat deze bij de Selectie-eisen worden uitgewerkt om aan te tonen wie de beste Gegadigden zijn.
83		Zie kolom H	Bij GE3 moet je aantallen personeel met ervaring op bepaalde SAP modules opgeven. Ook hier lijken er geen eisen aan de aantallen te worden gesteld. Klopt dit?	Ja dat klopt. Zie antwoord op vraag 54.
84		Zie kolom H	Bij GE4 moet een ISAE3402 type 2 (SOC) rapportage worden opgeleverd. Mag het SOC2-rapport in het Engels zijn?	Ja, de ISAE3402 type 2 (SOC) mag in het Engels opgesteld zijn.
85		Zie kolom H	Paragraaf 5.5, 1a: Beschikt de huidige leverancier/dienstverlener niet over voorkennis? Wat wordt verstaan onder voorkennis?	Onder voorkennis verstaat Aanbestedende Dienst het kennis hebben van vertrouwelijke informatie van de aanbesteding die de Gegadigde concurrentievoordeel kan opleveren. De huidige leverancier was/is niet betrokken bij de Aanbestedingsdocumenten en heeft ook geen rol in de deelname van de beoordeling van de ATD's en de inschrijvingen.
86		Zie kolom H	Bij SL-2 (blz 43) staat "Beschrijf hoe u een bedrijfsvoeringssysteem bij een vergelijkbare overheidsorganisatie bestaande uit een S/4 HANA -systeem met meerdere koppelingen naar overige SAP en niet-SAP systemen in een PAAS-omgeving beschikbaar hebt gesteld". Voor zover ons bekend zijn er in Nederland nog geen vergelijkbare overheidsorganisaties die S/4 HANA in een PaaS-omgeving hebben draaien? Hoe ziet u dit? Mag het in dit geval ook gaan om een overheidsorganisatie, die wel al bezig is met de transitie?	Akkoord. Zorg bij het aanleveren van de referentie dat het voor Aanbestedende Dienst duidelijk is waarom deze referentie relevant en toepasselijk is.
87		Zie kolom H	Moet de beschrijving van SL-1 t/m SL-4 betrekking hebben op de bijbehorende referentie van KC-1 t/m KC-4?	Ja dat klopt.
88		Zie kolom H	Bij SL-2 staat onder 2.5 een hele rits aan SAP kennisgebieden. Moeten die allemaal een relatie hebben met de referentie van KC-2? Of mag dat in brede zin voor de inschrijver gelden?	Ja, deze SAP kennisgebieden dienen een relatie te hebben met de ingediende referentie voor KC-2.